

Kuopion kaupungin lausunto suunnitelmasta yhdistää Varastokirjasto Kansalliskirjastoon

Opetus- ja kulttuuriministeriö asetti 17.8.2017 työryhmän valmistelemaan hallituksen esityksen Varastokirjaston yhdistämisestä Helsingin yliopiston yhteydessä toimivaan Kansalliskirjastoon siten, että yhdistyminen voi tapahtua 1.1.2019 alkaen. OKM:N asettaman työryhmän muistio on lausuntokierroksella ja muistio löytyy täältä:

<http://julkaisut.valtioneuvosto.fi/handle/10024/160379>

Työryhmän laatiman hallituksen esityksen mukaan valtioneuvosto oikeutettaisiin luovuttamaan Varastokirjaston hallinnassa oleva toiminta ja omaisuus Kansalliskirjastolle, joka hallinnoisi kokoelmia yhtenä kokonaisuutena. Tästä kokonaisuudesta osa sijoittuisi arviolta vuodesta 2021 lähtien Mikkeliin ja toiminta Kuopiossa lakkaisi. Varastokirjaston henkilöstö siirtyisi Helsingin yliopiston palvelukseen 1.1.2019.

Yhdistäminen perustuu hallitusohjelman keskushallinnon uudistamisen kehittämisperiaatteisiin, joissa on todettu Varastokirjaston olevan liian pieni yksikkö toimiakseen itsenäisenä virastona. Esityksellä ratkaistaisiin Kansalliskirjaston ja nykyisen Varastokirjaston aineistojen tilajärjestelyt noin vuoteen 2030 saakka. Yhdistäminen mahdollistaisi toiminnallisuuksien ja palvelutoiminnan laadullisen yhteiskehittämisen.

Työryhmä esittää myös, että kulttuuriaineistolakia arvioidaan digitaalisen toimintaympäristön kehitys huomioon ottaen ja että Kansalliskirjasto määrittelee yhdessä kirjastoverkon kanssa tarvittavan säilytyspolitiikan kansalliset linjaukset varastokirjastoaineiston osalta hyödyntäen työryhmässä syntynyttä tausta-aineistoa.

Varastokirjasto on OKM:n alainen valtakunnallinen kirjasto, joka palvelee koko Suomen tieteellisiä, yleisiä ja muita kirjastoja. Varastokirjaston tehtävänä on vastaanottaa ja säilyttää suomalaisista kirjastoista siirrettyjä aineistoja sekä asettaa aineisto tarvitsevien käyttöön kaukolainauksen avulla. Keskitetyllä varastoinnilla on taattu se, että hankittu aineisto säilyy kansalaisten käytössä ja varastointi hoituu kustannustehokkaasti koko Suomessa.

Varastokirjasto palvelee erittäin hyvin ja nopeasti Kuopion ja Pohjois-Savon sekä laajemmin koko Itä-Suomen kirjastojen kuten myös Itä-Suomen yliopiston ja Savonia ammattikorkeakoulun kirjaston asiakkaita. Kuopion kaupunginkirjasto aluekirjastona ja Pohjois-Savon muut kirjastot ovat tehneet yhteisen Pohjois-Savon kirjastojen kokoelmaohjelman, jonka mukaisesti aineiston varastointi keskitetään Varastokirjastoon. Näin pyritään purkamaan kirjastoihin syntyneitä varastoja, jotka ovat tilallisesti kalliita ratkaisuja. Kuopion kaupunki pitää työryhmän valmistelua hallitusohjelman kehittämisperiaatteiden mukaisena. Varastokirjaston toiminta erillisenä virastona ei ole perusteltu. Kuopion kaupunki myös yhtyy näkemykseen, että yhdistämällä Varastokirjasto Kansalliskirjastoon mahdollistetaan joiltakin osin toimintojen ja palvelujen kehittämistä.

15.01.2018

Kuopion kaupunki kuitenkin katsoo, ettei selvityksessä ole riittävästi huomioitu aineistojen saavutettavuuden turvaamista kansallisesta näkökulmasta. Esimerkiksi Itä-Suomen yliopiston ja alueen ammattikorkeakoulujen merkittävän tutkimus- ja kehittämistyön kannalta Varastokirjaston sijainti Kuopiossa on ollut erittäin tärkeää. Varastokirjaston toiminta ja kirjastopalvelu on ollut myös erittäin kustannustehokasta. Laajemmassa perspektiivissä liittymisessä Kansalliskirjastoon on kyseessä myös tiedepoliittisia näkökulmia. Varastokirjasto on kehittänyt palvelujaan tehokkaiksi ja nykyistä tiedemaailmaa hyvin palveleviksi. Yliopistot ovat tyytyväisiä Varastokirjaston toimintaan. Maailmanlaajuisesti Kuopiossa toimiva Varastokirjasto on ainutlaatuinen.

Kuopion kaupunki näkee, että Varastokirjaston hallinnollinen yhdistäminen Kansalliskirjastoon voidaan toteuttaa ilman yksiköiden fyysistä siirtämistä Mikkeliin. Myös yhteistyön ja digitalisoinnin hyödyt voidaan saada aikaiseksi verkostomaisella toiminnalla ilman kallista uutta rakentamista. Kuopion kaupunki pitää tärkeänä varastokirjaston säilymistä Kuopiossa.

Valmistelija

Pekka Vähäkangas

etunimi.sukunimi(at)kuopio.fi

puh. +358 17 18 2792

Päätösehdotus

Palvelualuejohtaja Markku Tervahauta

Kaupunginhallitus päättää antaa asiassa edellä olevan lausunnon.

Päätös

Keskusteltuaan kaupunginhallitus hyväksyi yksimielisesti palvelualuejohtaja Markku Tervahaudan tekemän päätösehdotuksen.

